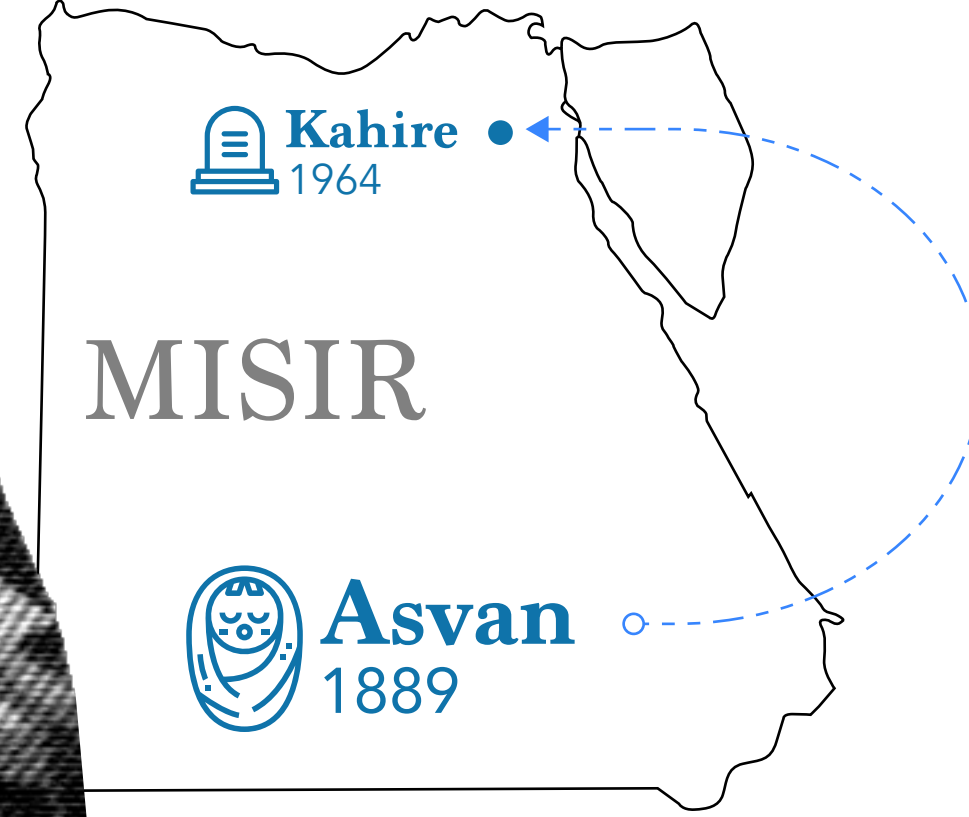

Abbâs Mahmûd el-Akkâd

Edebiyatçı, yazar, düşünür.

Gençlik Dönemi

İlk eğitimini doğduğu şehirde alır, 16 yaşında okulu bırakıp Kahire'ye taşınır.

Eğitimini tamamlamayan Akkâd, yabancı dil bilgisi sayesinde Avrupa edebiyatına olan ilgisini sürdürür. Batı edebiyatı alanında çeşitli okumalar yapar.

Dîvân Hareketi

Batı edebiyatında gördüğü bazı yenilikleri Arap edebiyatına taşımak ister; kendisi gibi düşünen arkadaşları **Abdurrahman Şükrî ve el-İbrâhim Mâzinî** ile bir edebi hareket başlatırlar. Bu hareket, ismini kurucularının kaleme aldığı ilk eleştiri eseri olan "ed-Dîvân" dan alır.

Dîvân Hareketi, mevcut edebiyatı "insana dair" duyguları şiirde daha az işlemekle eleştirir. Arapların bu konuda İngiliz edebiyatının gerisinde kaldığını vurgular. Ahmet Şevkî ve Hâfız İbrâhim gibi "İhyâ Ekolü" şairlerine de ağır eleştiriler yönelir.

Akkâd ve diğer kurucular, savundukları yenileşme hareketinin görüşlerini yansıtan şiirler kaleme alırlar. "Dîvân Hareketi" varlığını pek sürdüremese de; kurucular aynı çizgide -Batı edebiyatı çevirileri yaparak ve **şiirde insanın iç duygularını önceleyerek**- eserler vermeye devam ederler.

Abdurrahman Şükrî

İbrâhim el-Mâzinî

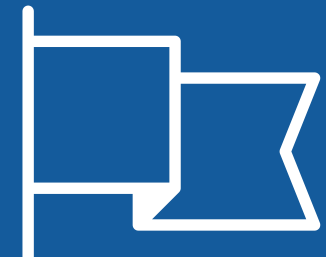
Akkâd ardında 500'den fazla yazı ve 60'tan fazla eser bırakmıştır.

Akkâd'ın ardında bıraktığı eserler arasında en meşhur olanı; **Hz. Peygamber**'in neden olağanüstü biri olduğu konusunu ele aldığı "**Abkariyyetu Muhammed**" eseridir. Bu eseri yayımlandığı tarihten itibaren kâh eleştirilerle, kâh övgülerle karşılaşmıştır. Eser büyük ilgi görmüş, hem edebî, hem dinî tartışmalara konu olmuştur.

Geniş kültürü, farklı alanlarda fikir yürütmüş ve kalem oynatmış olması Akkâd'ı çağdaşlarından ayıran önemli özelliklerdendir.

Ele aldığı konuları bir edebiyatçı değil, bir ilim adamı üslubuyla yazıya döker. Bundan dolayı bazı eleştirmenler Akkâd'ın ifadelerini kısmen donuk ve anlaşılması güç bulur.

Eserlerinin dil ve üslup itibarıyla kolay ancak kısmen donuk olduğu söylenebilir.

Mirkat.org'dan Tavsiye:
Enîs Mansûr'un Akkâd hakkında yazdığı
'Fî Sâlüni'l-Akkâd Kânet Lenâ Eyyâm'

1952 Darbesi

Siyasi yazılarına ara vermeyen Akkâd; **1952 darbesinden sonra askeri rejime karşı sessiz kalmayı tercih eder.**

Bunun yerine farklı alanlardaki yazılarına ağırlık verir; Batı edebiyatı, biyografi ve kültür gibi konulardaki eserlerinin birçoğunu bu dönemde yayımlar.

Hz. Peygamber'in biyografisi "Abkariyyetu Muhammed"

1942 yılında yayımladığı Hz. Peygamber'in biyografisi "**Abkariyyetu Muhammed**" büyük yankı uyandırır.

Ayrıca kitap, dönemin akıl-nakil, mucizeler, İslam-bilim ilişkisi gibi gündemdeki tartışmaları arasında yerini alır. Mustafa Sabri Efendi'nin, "Mevkifu'l-akl" adlı eserinde bu biyografiyi eleştirmesi, durumun en net tezahürüdür.

1940'lı Yıllar

1940'lı yıllarda ise kısmen daha istikrarlı ve kavgalardan uzak eserler vermeye yönelir.

Bu dönemde 2 şiir divanı yayımlar, biyografik eserler verir.

İlk Uzun Hikaye: SARE

Hapishaneden çıktıktan sonra araştırma-inceleme eserleri vermeye yönelir.

Arap edebiyatının bazı meşhur isimleri hakkında müstakil eserler verir. Ayrıca ilk uzun hikayesi olan "**Sâre**"yi de bu dönemde yayımlar.

"Raficiler" ve "Akkâdcılar"

Akkâd, dönemin önemli edebiyatçıları olan **Ahmet Şevkî ve Mustafa Sâdik er-Râfî** gibi isimlerle bazı tartışmalar yaşar.

Akkâd, "**ed-Dîvân**" adlı eserinde **Şevkî'ye ağır eleştirilerde bulunsa da bu eleştiriler Şevkî tarafından cevaplanmaz.**

Rafî ile arasındaki tartışmalar ise şiddetli seyredir. Bunun sonucu olarak Rafî, Akkâd'ın divanını eleştirdiği "**Ale's-seffûd**" adlı eserini kaleme alır. Bu edebi tartışmalara **Seyyid Kutup ve M. Saîd el-Hryân** gibi dönemin meşhur edebiyatçıları da katılır.

Öyle ki, bu dönemde edebiyatçılar "**Raficiler**" ve "**Akkâdcılar**" olarak sınıflandırılır hale gelir.

Vefd Partisi Dönemi

Akkâd bir süre sonra siyasete atılır.

1. Dünya Savaşı sürecinde Mısırlı lider Saad Zağlûl'un kurduğu Vefd Partisi'ne üye olur. Partinin -adeta- savunucusu olan yazar, gazete ve dergi yazılarında diğer partileri savunan edebiyatçıları hicveder.

1920'li yıllarda edebiyata tekrar yönelir.

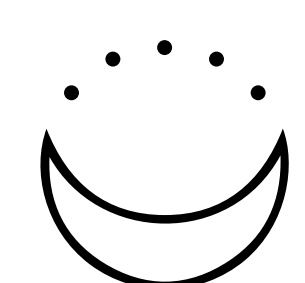
Belâğ Dergisini Çıkartır

Üyesi olduğu partinin gazetesi adına "**Belâğ**" haftalık dergisini çıkarır. Akkâd bu defa makalelerini; Batı edebiyatı, Batı'nın edebî görüş ve ekollerini hakkında yayımlar.

1930'lu yılların başında partiler kapatılır.

Bu durumu eleştirdiği ve demokratik yönetimi savunduğu "**el-Hukmu'l-mutlak fi'l-karni'l-ısrîn**" adlı eseri üzerine **9 ay tutuklu kalır.**

Akkâd'ın hapishanede geçirdiği bu süreci kaleme aldığı eser: "**Âlemu's-sudûd ve'l-kuyûd**"dur.

Mirkat

Arap Edebiyatı ve Kültürü

<https://mirkat.org>